

TRADIȚIE ȘI MODERNITATE

Este binecunoscut faptul că opiniile ce se referă la aspecte ce sunt legate de persoana noastră sau la elemente materiale ale vieții noastre, exprimate de oameni care nu ne sunt foarte apropiați le percepem ca fiind mult mai obiective. În contextul afirmației de mai sus am să mă refer la ideile conținute în discursul rostit de prințul Charles al Marii Britanii, sâmbătă 31 mai 2014, cu ocazia ceremoniei acordării titlului de Doctor Honoris Causa al Universității București, care mi-au rămas adânc fixate în memorie. Pentru a fi mai bine înțeles am să citez o parte consistentă din acest discurs memorabil: ”... în primul și în primul rând, trecând peste toate, eu am ajuns să iubesc România pentru frumusețea ei unică și necontaminată, tapițeria fascinantă a reliefului și comunităților rurale fiecare cu obiceiurile și identitatea sa distinctă. Impreună cu biodiversitatea uimitor de bogată a peisajului rural, aceasta constituie cu adevărat o comoară europeană și internațională. Cum am spus mai devreme în ultimii 16 ani, țara voastră mi-a devenit foarte dragă și sper și mă rog ca România va păstra intact ceea ce încă are, să-și păstreze ceea ce este încă pur românesc și să nu arunce totul pe fereastră. Din acest punct de vedere vă puteți cu siguranță inspira din exemplul Italiei și al Elveției care vă amintesc că este posibil să fiți o țară modernă și, în același timp, să vă păstrați anumite aspecte tradiționale, parte din lungă și mândra voastră moștenire, tocmai pentru că dau sens continuității spirituale și culturale dar mai presus decât orice, un sentiment de adevărată apartenență într-o epocă a incertitudinii și a dizlocării. Românii au multe motive pentru a fi mândri și această mândrie ar trebui să vă îndemne să faceți tot ceea ce vă stă în putință să vă protejați modul vostru de viață tradițional și arhitectura voastră istorică. Fără aceste lucruri o nație poate deveni aproape inexistentă”.

Meditând la cele spuse nu poți să nu constăți că aprecierile făcute și îndemnurile adresate în cadrul discursului sunt pline de înțelepciune și, în același

timp, rezonează cu sentimentele multora dintre noi indiferent căror generații aparținem.

În textul citat este clar evidențiată ideea menținerii unui echilibru între procesul de evoluție spre o țară modernă și păstrarea elementelor tradiționale specifice care definesc în bună măsură identitatea națională a acesteia. Este știut faptul că tradițiile, obiceiurile și datinile sunt elemente de spiritualitate care asigură perpetuarea legăturii între generațiile care se succed.

Procesul de globalizare, care se derulează inexorabil în zilele noastre cu o mare intensitate, se ciocnește cu dorința firească de păstrare a identității naționale. Ca o reacție firească la acest proces se remarcă o tendință din ce în ce mai evidentă de revenire și de conservare a tradițiilor ca parte a culturii naționale.

Încercând o apropiere de regiunea în care trăim se poate constata că și în spațiul geografic mureșean se desfășoară constant un șir de manifestări care, fiecare în felul ei, încearcă să mențină trează o tradiție specifică comunităților locale respective. Pot enumera câteva astfel de exemple: *"Târgul fetelor"* de la Gurghiu, *"Udatul nevestelor"* de la Hodac, *"Târgul de vară"* la Băla, *"Târgul Rusaliilor"* la Rușii Munți, *"Balul Însuraților"* la Reghin și multe, multe altele. Din dorința de a asigura noi modalități de valorificare a unor tradiții și a unor elemente de patrimoniu etnografic aparținând comunităților mureșene se organizează, de mai bine de un deceniu, de către Asociațiile intercomunitare din zonă cu sprijinul Consiliului județean Mureș, două manifestări de amploare: *"Festivalul Văii Mureșului"* și *"Festivalul Văii Gurghiului"*. Acestea se bucură de un mare interes din partea locuitorilor mureșeni dar și a celor din alte regiuni apropiate. Poate ar fi bine să existe o manifestare asemănătoare și pentru localitățile din zona Câmpiei Transilvane.

Activitățile menționate mai sus vin să completeze eforturile instituționale făcute, în domeniul conservării și valorificării monumentelor de arhitectură, obiectelor legate de meșteșuguri, port popular și obiceiuri specifice, de Muzeul județean Mureș, Centrul județean pentru cultură tradițională și educație artistică Mureș, ambele aflate în subordinea Consiliului județean Mureș, Muzeul etnografic Reghin, Muzeul de istorie din Sighișoara și nu în ultimul rând Direcția Județeană pentru Cultură Mureș.

Toate cele spuse mai sus ne conduc la concluzia că, odată cu promovarea firească a elementelor de modernitate în toate domeniile, păstrarea tradițiilor identitare dar și a patrimoniului etnografic se constituie, în zilele noastre, într-o datorie ce transcede dincolo de orice interes partinic și intră în categoria obligațiilor patriotice de cel mai înalt grad.

Vasile Boloș

(Articol publicat în ziarul "Telegraful de Mureș", nr 11, iulie 2017)